

OTOMOTİV SEKTÖRÜNDE ANA SANAYİ & YAN SANAYİ İLİŞKİSİ

1

Ana Sanayi ve Yan Sanayi Kavramı

- Türk otomotiv sanayi, ana ve yan sanayi olarak ikiye ayrılabilir:
- Ana sanayi: alt kalemleri binek otomobili, otobüs, minibüs, minibüs, kamyon, kamyonet ve traktörlerden oluşmaktadır.
- Yan sanayi: alt kalemlerinin en önemlileri iç ve dış lastikler, aküler, motor aksam ve parçaları, jantlar ve tekerlek aksamı, montaj sanayisi karoseri aksamı olarak sıralanabilir.

TEDARİKÇİ GELİŞTİRME

www.meslekiyeterlilik.com

Yan Sanayi Kavramı

- **Yan sanayi ise**, sanayi işletmelerinin, üretim maliyetlerinin yüksek olması yada teknolojilerinin veya kapasitelerinin yetersiz kalması nedeniyle kendi imalat programlarına alamadıkları belirli ürün, parça ve hizmetleri diğer üreticilerden tedarik etmeleri olgusunu ifade eder.

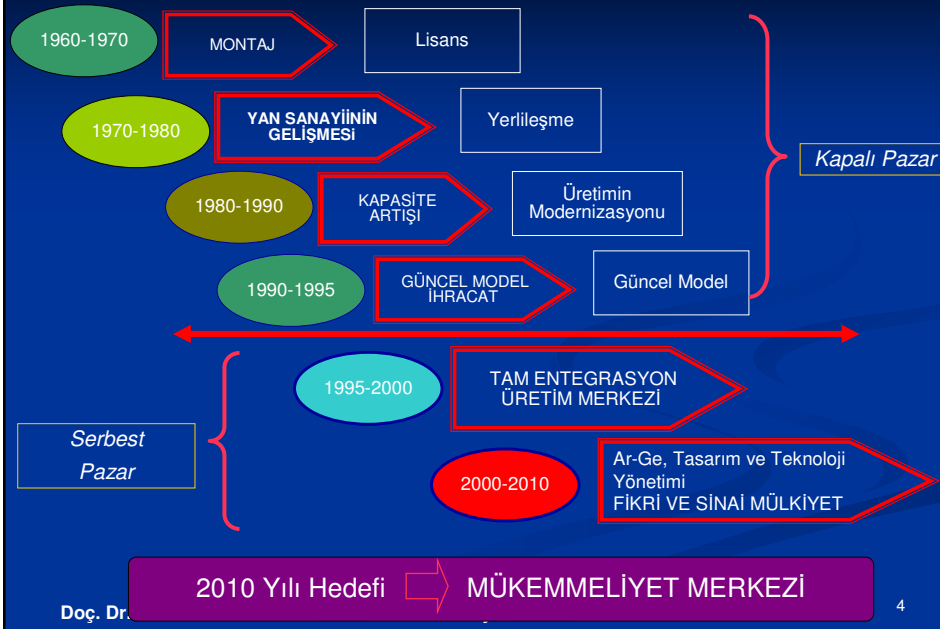
- Yan sanayiciler, belirli ürün, parça ve hizmetleri, ana sanayici tarafından belirlenen ölçü, şekil ve standartlara uygun olarak ve önceden hazırlanan “anlaşmalar” çerçevesinde üretirler.

Doç. Dr. Murat ERDAL

www.meslekiyeterlilik.com

3

Otomotiv Sanayiinin Gelişme Süreci: 1960 / 2010

TEDARİKÇİ GELİŞTİRME

www.meslekiyeterlilik.com

Otomotiv Sanayisinde Güçlü/Zayıf Yönler

Güçlü Yönler

- Rekabet Gücü Potansiyeli
- Yeterli Üretim Kapasitesi
- Çok İyi Eğitilmiş, Girişimci İnsan Gücü
- **Güçlü Yan Sanayi**
- Uluslararası Kalite Sistem Yönetimi Uygulanması
- Uluslararası Teknik Mevzuata Uyum
- Güçlü Yabancı Ortakları İle Tam Entegrasyon
- Ar-Ge Potansiyelinin Gelişmesi
- Sürekli Teknoloji Yatırımı
- İhracat Deneyimi

Zayıf Yönler

- Ulusal Bir Strateji Eksikliği
- İstikrarsız Pazar
- Aşırı Sayıda Firma, Aşırı İthalat Payı
- **Ana-Yan Sanayi İlişkilerinin Yetersizliği**
- Karmaşık Satış Vergi Sistemi ve Aşırı Yüksek Satış Vergileri
- Teknik Mevzuat Uyumunda Örgütlenme Eksikliği
- İşgücünde Krizlerden Kaynaklanan Nitelik/Nicelik Kaybı
- Yüksek Reel Faiz ve Temel Girdi Maliyeti
- Yetersiz Yatırım/İhracat Teşvikleri

Türkiye Otomotiv Sanayisinin Güçlü Yönleri

- Türkiye'nin gelişmiş ve gelişmekte olan pazarlara yakın olması,
- Yeterli üretim kapasitesinin varlığı,
- Ana sektörün teknolojik altyapısı uluslararası düzeyde oluşu,
- Dünya standartlarına uygun ve istenen özelliklerde üretim yapabilen güçlü bir yan sanayisinin oluşu,
- Uluslararası kalite sistem yönetimleri uygulanması,
- Teknik mevzuata uyumlu olması,
- Yabancı ortaklarla tam entegrasyon sağlayabilmesi,
- Rekabetçi işgücü maliyetine sahip olması ile Türkiye'de Ana Sanayi ile Yan Sanayi'nin işbirliği ihracatı arttırmaktadır.

TEDARİKÇİ GELİŞTİRME

Türkiye Otomotiv Sanayisinde Zayıf Yönleri

- Çok sayıda otomotiv ana sanayi firması olması, rekabetin daha keskinleşmesine neden olurken, sektörde ithalatın payının yüksek olması da özellikle iç piyasayı daraltan bir etken olarak karşımıza çıkarmaktadır.
- Ülke ekonomisinin güçsüzlüğünden kaynaklanan krizler sonucunda işgücünde uğranılan nitelik/nicelik kaybı ve sektöre yapılan yatırımların yetersiz kalması, temel girdi maliyetlerinin yüksek seyretmesi gibi konuların çözülmesi gerekmektedir.
- Uluslararası strateji eksikliği ve ihracat teşviklerinin istenilen düzeyde olmaması ihracatı yavaşlatıcı unsurlar olarak sıralanabilir.

TÜRK YAN SANAYİSİNİN AVANTAJLARI

- 1- Düşük işçilik ücretleri nedeniyle maliyet avantajı olması (400 Euro/ay)
- 2- Tedarikçilerin alanlarında geniş tecrübe sahibi olmaları (Türk otomotiv sanayi, İspanya ve Portekiz'dekiler kadar eski)
- 3- Tecrübeli ve iyi eğitilmiş insan gücüne sahip
- 4- Tedarikçilerin büyük çoğunluğunun ISO 16949, çoğunun da 14001 belgelerine sahip olmaları
- 5- Tedarikçilerin uzun yıllardır Avrupa'nın önde gelen otomotiv üreticilerine ihracat yapıyor olmaları
- 6- Yabancı Ortaklıkların (JV- Joint Venture), Türk tedarikçilerinin teknoloji ve yeteneklerine katma değer vermiş olması

TEDARİKÇİ GELİŞTİRME

Ana Sanayi-Yan Sanayi Etkileşiminde Sürekli Çözüm

- Ana ve yan sanayi arasında stratejik bir ilişki kurulmalı, bu ilişkide daha yüksek performans ve düşük maliyet hedefine yönelik olarak birlikte çalışılmalıdır.
- Dar kapsamlı ticari ilişkilerden vazgeçilerek Tasarım, AR-GE dahil tüm üretim süreçlerinde işbirliği sağlayacak bir sistem geliştirilmelidir.

Ana Sanayi-Yan Sanayi Etkileşiminde Sürekli Çözüm

- Ana sanayi ile entegrasyonda manuel işlerin ortadan kalkması, ana sanayi ve yan sanayinin ortak süreçlerini birleştirmesi, yalınlaştırması, aynı bilgiyi aynı şekilde yorumlayarak hızla işleme alabilmesi, yanlış/gecikmeli veri girişlerinin giderilmesi, mutabakat zorluklarının ortadan kalkması gerekmektedir. Bunlar da yapılacak teknoloji yatırımları ile gerçekleştirilebilir.

TEDARİKÇİ GELİŞTİRME

Ana Sanayi-Yan Sanayi Etkileşiminde Sürekli Çözüm

- Öncelikle sektördeki firmaların, mevcut yapılarını küresel araç üreticilerinin talepleri doğrultusunda iyileştirmeye yönelik çalışmalara yöneltmesi gerekmektedir.
- Güncel teknolojiye, altyapı ve AR-GE'ye sahip, teknik işbirliğinde başarılı ve güçlü, özgün ürün geliştirme becerisi olan, yurtdışındaki küresel projelerden pay alabilme becerisine sahip, marka rekabet gücü yüksek firma olabilmektir.
- İç pazarda rakip olan birçok şirket, tüketicinin algılamadığı yüzlerce parçayı, en iyi teknolojiyle ortak üreterek; Volkswagen, Audi, Seat gibi dünyanın en önemli rakip grupların güçlü finansal yapıları, sahip oldukları AR-GE ve mühendislik gücü, yan Sanayinin gelişimi için fırsat yaratabilmektir.

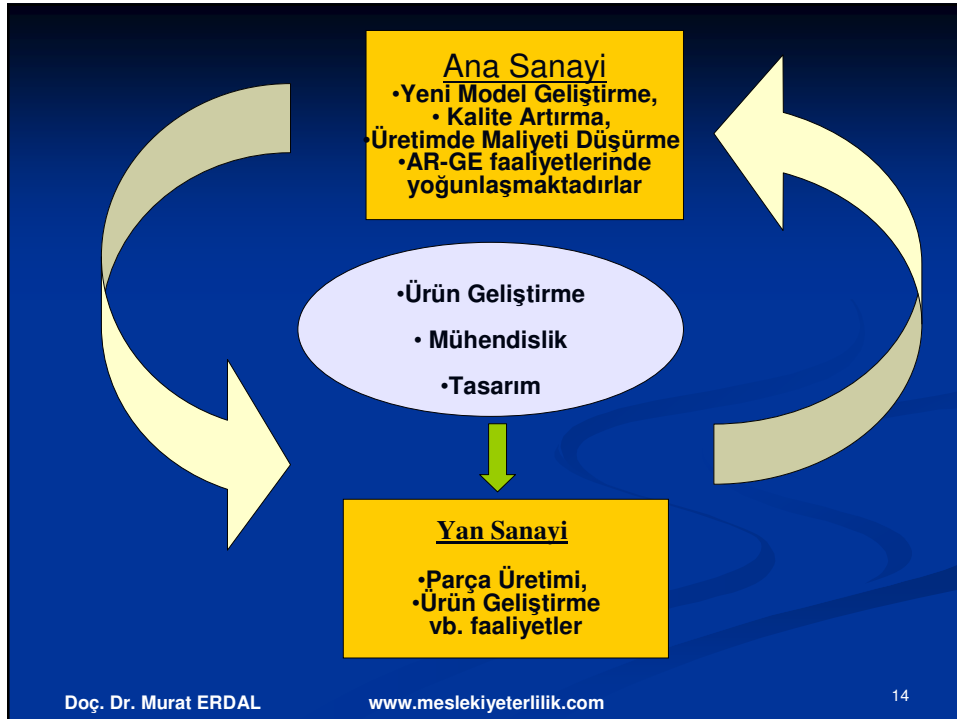
Ana Sanayi Ve Yan Sanayi' deki Düzenlemelerin Beklenen Sonuçları

- Ana ve Yan sanayi firmaları arasında güven unsuruna dayalı uzun dönemli ilişkiler kurulacaktır.
- Ana ve Yan sanayi firmalarının yapacağı ortak AR-GE çalışması ile yan sanayinin kolay üretilebilirlik, maliyet düşürücü önlemler konusunda katkısı sağlanacaktır.
- Yan sanayi firmaları sadece üretimle yetinmeyip, tasarım da yapabilen bir konuma gelecektir.
- Ürün Kalitesinde birlikte çalışma sonucu olumlu gelişmeler sağlanacaktır.
- Ana sanayi firması tarafından verilecek destek ile yan sanayi firma elamanlarına yönelik periyodik eğitimler verilerek kalifikasyon arttırılacaktır.

TEDARİKÇİ GELİŞTİRME

Ana Sanayi Ve Yan Sanayi' deki Düzenlemelerin Beklenen Sonuçları

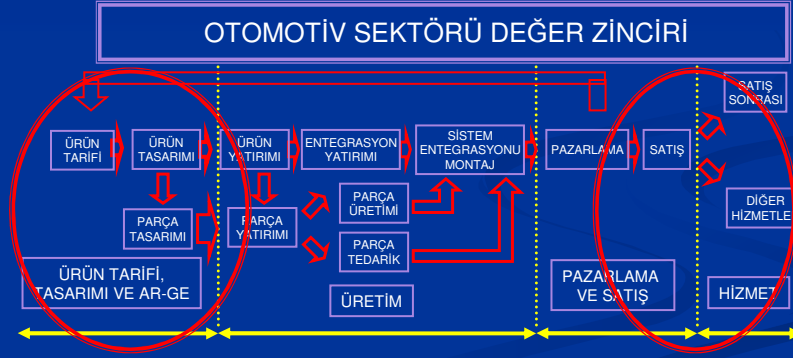
- Tam zamanında üretim, teslimat güvencesi ile daha esnek bir üretim sağlanacaktır.
- Yan sanayi firmaları dış pazara açılacak yapıya kavuşacaklardır.
- Ana ve Yan sanayi firmalarının üst düzey yöneticileri arasında belirli zaman aralıklarıyla yapılacak toplantılarla sektördeki, geleceğe dönük muhtemel gelişmeler değerlendirilecek, ana sanayi yöneticileri yan sanayi firmalarına hedefler sunabilecektir.
- Ana sanayi, yan sanayicisinin teknik, idari ve mali yetersizliğinden kaynaklanan sorunlarını çözmesinde yol gösterici olacaktır.

TEDARİKÇİ GELİŞTİRME

Ana Sanayi-Yan Sanayi Etkileşiminde Sürekli Çözüm

Üretime Ek Olarak, Değer Zincirinin İki Ucunda Daha Çok Yoğunlaşma
“Ulusal İnovasyon Sistemi” Kapsamında “Tasarım - Ar-Ge - Yenilik”

Doç. Dr. Murat ERDAL

www.meslekiyeterlilik.com

15

Ana Sanayi-Yan Sanayi Etkileşiminde Sürekli Çözüm

Ana / Yan Sanayisinde Etkin Entegrasyon ve Birlikte Gelişmeyi Sağlamak

Ar-Ge Uygulamalarını Yaygınlaştırmak

Yan Sanayisini Geliştirmek

Ana-Yan Sanayisi Arasında İşbirliğini Geliştirmek

Doç. Dr. Murat ERDAL

www.meslekiyeterlilik.com

16

TEDARİKÇİ GELİŞTİRME

www.meslekiyeterlilik.com

Ana Sanayi-Yan Sanayi İşbirliği

- Yeni modelde aksam parçanın sahibi genellikle motorlu araç üreticisi değil, Yan Sanayisi ile “Ortak tasarım” yapmasını gerekli kılıyor.
- Fikri sanayi mülkiyet hakları o şirketlerin oluyor. Bu uzun vadeli ikmal garantisi getiriyor ve yan sanayi-ana sanayi arasındaki ilişkiyi çok sağlam bir zemine oturtuyor.
- Araç üretildiği müddetçe onun tüm parçalarını siz üretiyorsunuz. Küresel olarak 10 milyon araç üretilecekse siz 10 milyon parça satma garantisini alıyorsunuz.